

Sabahudin Hadžialić - ogled o knjizi poezije Barbare Bračun

Plutajuća nada

„Kad god vidim nesretnika kako skrušeno prilazi do svoje zdjelice, ražalim se na samoga sebe, ne zato što bih takav mogao biti, već zato što ne vidim ništa vrednije u ovome što sam“

Mirko Kovač, VRATA OD UTROBE¹, str.193.

U vremenu koje smatramo vlastitom pretpostavkom proživljavanja, ali i preživljavanja, javljaju se pjesnici nade. Da je neko drugo vrijeme² ljubavni jadi bi, opterećeni svakodnevnicom, završili u košari snishodljivosti usmjerene održanju vrste.

Grubo? Zašto da ne! Danas mi ne živimo život.

On umire neprestano, živjeći zajedno sa nama. U smrti.

Kod Barbare Bračun se otvaraju vrata čudne koincidencije sa ciljem da realizira nadu. Pjesmi usmjerenu. Ljubavi težeći. No, šta je ljubav do puki hemijski proces *hormonskih poremećaja*, koji se manifestiraju unutar želje, ali i NADE, da proživimo, ali i preživimo ovaj jedan i jadan, nerijetko, život.

Zbog čega *plutajuća*? Njeni snovi nadahnula jednostavno plutaju pučinom snova predodređeni da budu alternativa. Da budu mogućnost koja izvire iz pretpostavke sreće. Njene pjesme su tužne unutar vlastite veselosti, ali i vesele, unutar tuge, zar ne? Mnoštvo je ljubavnih pjesama napisano u posljednjih desetak godina, jer živimo u vremenu³ kada svi poeziju pišu. I više od toga. Mnogi je i žive. Manji broj u oba svijeta, gdje prednost dajemo virtualnom, ali će uskoro, zbog Svijeta koji se raspada pred našim očima, i realni Svijet postati hologramska ekvivalencija životu. Koji smo poznavali do sada. Ili bar mislili da to činimo.

Njena ekvilibristika unutar poezije (*tvoje svjetlo ispred sjene...zvuk prisutan bez pripadnosti...Kome želiš da pripada/ radnja ovih nestajanja mene?... vidiš da oklijevam /da me tvoj glas ne dodirne...*) vrijedi pomena. Suština prezentacije je usmjerena jasnoći stiha unutar, kako rekoh, usklađivanja mogućnosti i želja: Riječi. Momentum je prisutan u trenutku kreacije koji teži poruci, a sa kojom se završetak bilo koje pjesme suočava. Njena poruka je jasna, bez obzira da li se radi o jednoj ili drugoj vrsti već navedenih oblika pjesama. Naime, tuga je vesela u suštini poimanja svijesti, dok je veselost, odnosno sreća tu, pred nama, da upozori kako već tamo negdje *na kraju, u zatišju, tuga čeka*.

¹ Str.Biblioteka DANI, Izdavač CIVITAS d.o.o., Sarajevo, 2004.

² oh, zar uvijek svi ne govore hipotetički...šta bi bilo kad' bi bilo?

³ kako stvarnom, tako i virtualnom

Barbara je na oblacima težnji. Pronalaska VLASTITOG bića u NJEMU. Meti sopstvene sujetne refleksije osobnosti unutar pjesnika. Njeno „idolopoklonstvo“ manifestnom obliku ljubavi, koji se predočava unutar stihova koje čitamo, ali i istovremeno otvorenih očiju gledamo, je pokušaj bića koje živjeti traži da...voli. Uvijek je na ivici da odustane, da produži dalje, ne osvrčući se. Ali, nada da jeste i da može biti bolje je održava u stanju bespogovorne predanosti biću ljubavi.

Njene vizije savršenog oblika predanosti su u neprekidnom sukobu sa vlastitim raciom. Što je vodi ka suštini negacije svakodnevnih nadanja. Negaciji racia unutar smjernica valjanih nagovještaja mučeništva. U poeziji. Njena bol je bol racija u susretu sa ljubavlju. Nerijetko, ljubav i jeste upravo to. *Racio sublimaris* sopstvenog bića koji drugog oblika predstavljanja nema, do ispreplesti moguće i racionalno sa nemogućim i neracionalnim. Spojiti težnje i pretpostavke sa bolnom svakodnevnicom sunovrata što se ovim kratkim, ali ispunjenim ljubavlju nade, životom zove.

Pjesnikinja je u neprekidnom traganju. Ne za odgovorima, jer ih ona zna! Dovoljno je navesti samo par stihova i samo će nam se kazati:

„...majstor umjetnik

tintom je napunio svoje pero

da postane kao noć...“

i/ili

„...do kada

priznati

sebi

ili ne

da smo

nakon svega,

prolaznici...“

Ovo je samo dio odgovora sa kojima se susrećemo unutar poetike koja jednostavnim riječima nastavlja težnje prethodnika⁴ da prenese, usmjeri, teži. Njena *plutajuća nada* u pjesmama koje, onoga trenutka kada su napisane, žive snagu sopstvenog *signalizma*⁵ misli, ali i djela, je upravo to.

Varijanta moguće vizije nekog novog vremena, ali i nekih novih, ljudi unutar toga vremena. No, autor ovih redaka je još davno napisao „*Vrijeme ne prolazi jer ni ne postoji. Mi prolazimo, jer postojimo.*“

Da, upravo unutar te *prolaznosti* je pjesništvo Barbare Bračun. Odgovor je pred nama. U njenim stihovima vanvremenskih, odnosno svevremenskih, i prije svega, ljudskih, nada. Da može biti bolje. Da mora biti bolje. Čak i u patnji koja je postala svakidašnja bol jadnika što se ljudima zovu. U patnji života, i ljubavi unutar njega.

S druge strane, erotska mistika u poetici Barbare Bračun je *storia de la specifica*:

„...primila sam Te
tiho
osjetila snagu
bez iznenadenja
blaga
nježna...

ovaj put

primila sam i tihu
riječ skoro
nečujnu
upitnu
što nam je ovo
kao uzdah

molim te
nad mojim usnama

---

⁴ *O tempora, o mores!...uvijek su prethodnici...*

⁵ „Sve dok se ne priviknemo da jedna riječ može obavljati više funkcija u stihu, nećemo razumjeti svijet signalističke poezije. U njoj je važan suodnos jedne riječi sa drugom. Ne samo u semantičkom, nego i u dinamičkom i lingvističkom smislu. Nijedan od navedenih elemenata ne da riječi da se u sebe zatvori, već je izvodi u polje različitih vidova emanacije, po onoj poznatoj Dekartovoj premisi: „Moj duh je već krenuo na put“. SIGNALIZAM–UMETNOST ELEKTRONSKOG DOBA, Žarko Đurović (Iz knjige *Svijet signalizma*, Beograd, 2002.)

*bez iznenadjenja
trag tebe u meni ...“*

i/ili

Kuća je uzdisala

na dva kata

od čega li stvorena

pruća ili kamena

bokovima se pohotno

neprestano micala

i

ruka je

prekrivala usta

da ne izusti

želim

da...“

Nevinost i naivnost u susretu sa suštinom poimanja predanosti tijela, ali i duha. Ponekad je žestoka, pronicljiva, ljuta malograđanka koja zadovoljava sujetu sopstvene pohote, dok je mnogo češće, zaista mnogo, mnogo češće, blaga, iskrena i ljubazna djeva koja živjeti traži. Unutar NJEGA, ali i SEBE.

Potraga za srodnim bićem na zajedničkom brodu nadanja ne prestaje jer isprepletene realnog i sanjanog ovdje nema alternative. Pjesnik i jeste upravo to. U neprekidnoj borbi u traženju za sopstvenim bićem koje je samo oblik odsjaja na pučini nečijih snova. Upravo kao...kao *plutajuća nada*.

Njena ljubav je nijema. Kao i svaka velika bol. Nijema u suštini susreta sa mogućim krajem. Nade. Kako nam i sama ispriča svoju priču o Fridi⁶ i Diegu⁷...

,,...kao Frida

ljubavlju za svojeg Diega

u onim najboljim trenucima

bez боли

kada je bio samo njen

bez lutanja

tuđim tijelima

činio je sretnom

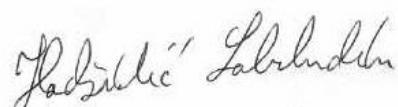
ženom koja je živjela

ispred svog vremena...“

Ipak, da li je to usud? Ili samo želja njena?

Odgovor se nalazi upravo u knjizi koju čitate. Jasan. I glasan. Samo NJEN.

Sabahudin Hadžialić

Sarajevo, 29.9.2011.

Bosna i Hercegovina

---

⁶ **Frida Khalo (1907-1954)** - Meksičku slikaricu i ikonu 20. stoljeća u svijet je najvećih uveo njezin mentor i ljubavnik, svjetski etablirani muralist Diego Rivera. Njezin dramatični rad sastojao se prvenstveno od autoportreta (oni čine 1/3 zbirke), iako je znala zarobiti svoju obitelj i prijatelje na različitim prigodama te njihov lik prenijeti na slikarsko platno. I sama umjetnica je izjavila: «Slikam autoportrete zato što sam često sama i zato što osoba koju najbolje poznajem sam ja.» Neki kritičari tvrde da je Kahlino slikarstvo samo refleksija njene osobne prošlosti, burne ljubavne veze sa Riverom, uništenog fizičkog stanja, životne filozofije i njenog individualnog i mitološkog pogleda na svijet.

⁷ **Diego Rivera (1886-1957)** - Diego Rivera je uveo moderno slikarstvo u Meksiku. Poznat je po svojim izvrsnim ranim slikama u tada probuđenom kubističnom stilu i po svojim nezamjenjivim freskama sa političkim motivima koje će u svojoj kasnijoj fazi izrađivati uglavnom u Meksiku i u SADu. U Europi je imao vezu s ruskom slikaricom Mavernom - danas poznata kao prva ženska slikarica kubizma - unatoč braku s slikaricom Angeline Beloff. Ona mu je 13. studenog 1909. donijela na svijet djevojčicu imenom Marika Rivera, koja se kasnije pojavila kao filmska glumica. Veza koja je ostavila najveći dojam publici je bio brak s Fridom Kahlo.